

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

*Onderzoek naar beschermde natuurwaarden
ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling*

Locatie: Hollanderbroeksestraat 28 Elst

Rapportnummer: 2025-BE-1321

In opdracht van:

Klaassen Sloopwerken
Ingenieur van Stuivenbergweg 31
6644 AA Ewijk

Colofon

Rapportage

Brabant Eco

Rapportnummer

2025-BE-1321

Opdrachtgever

Klaassen Sloopwerken

Contactpersoon

[REDACTED]

Locatie

Hollanderbroeksestraat 28
Elst

Auteur

[REDACTED]

Collegiale controle

[REDACTED]

Opleverdatum

14 april 2025

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

De Lange Kant 27
5061 PX Oisterwijk
06-24218274
www.brabanteco.nl

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	3
1. INLEIDING EN ONDERZOEK	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doelstelling	4
1.3 Criteria.....	4
1.4 Geldigheid onderzoek.....	4
2. PROJECTGEGEVENS.....	5
2.1 Ligging van het plangebied	5
2.2 Omschrijving van het invloedsgebied	5
2.3 Voorgenomen ontwikkeling.....	6
3. PRAKTIJK ECOLOGISCHE QUICKSCAN	7
3.1 Bureauonderzoek	7
3.2 Veldonderzoek	7
3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek.....	8
4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN	11
4.1 Gebiedsbescherming	11
4.2 Houtopstanden	12
4.3 Soortenbescherming	13
5. RESULTATEN EN ADVIES	21
5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden	21
5.2 Resultaten en advies beschermde soorten	21
5.3 Aanbevelingen	22
5.4 Toelichting op nader onderzoek	23
6. BRONNEN	25

SAMENVATTING

Initiatiefnemer is voornemens om de voor een groot deel uit asbest bestaande kap van de woonboerderij aan Hollanderbroeksestraat 28 te Elst te vervangen. Ook de tegen de woning aan staande coniferen zullen worden verwijderd.

Bij deze werkzaamheden is de opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.

Omdat overtreding van de Omgevingswet in het kader van ecologie op voorhand niet uitgesloten kan worden is aan Brabant Eco de opdracht gegeven voor het uitvoeren van een ecologische quickscan in het plangebied in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

Dit voorliggend rapport geeft een beschrijving van het plangebied en het uitgevoerde onderzoek. Daarnaast geeft dit rapport inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van de natuurwetgeving en -beleid en de mogelijke effecten op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden als gevolg van het project. Het rapport kan voor de opdrachtgever als bewijsstuk dienen voor het verrichtte natuuronderzoek.

De beoogde werkzaamheden leiden tot verlies van jaarrond beschermde nesten van huismussen en spreeuwen en kunnen mogelijk ook leiden tot verlies van beschermde verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Nader onderzoek naar deze soort(groep)en is noodzakelijk om te bepalen of met de werkzaamheden de Omgevingswet wordt overtreden en of er een omgevingsvergunning moet worden aangevraagd bij het bevoegd gezag.

De werkzaamheden zullen geen significant negatief effect hebben op andere broedende vogels en foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen, wanneer buiten het broedseizoen wordt gewerkt en het schijnen van kunstlicht op groenelementen wordt voorkomen.

Natuurgebieden worden niet direct aangetast door de ontwikkeling in het plangebied.

De zorgplicht is altijd van toepassing.

Brabant Eco
April 2025

In dit hoofdstuk staan de aanleiding en doelstelling van deze ecologische quickscan beschreven. Ook staan de criteria en de geldigheid van dit onderzoek vermeld.

Op enkele uitzonderingen na, zijn de provincies het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningverlening en handhaving. Zie bijlage 2.

1.1 Aanleiding

Volgens opdrachtgever Klaassen Sloopwerken is het voornemen om binnen het plangebied Hollanderbroeksestraat 28 te Elst de voor een groot deel uit asbest bestaande kap van de woonboerderij te vervangen.

Bij deze werkzaamheden is opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.

In opdracht heeft Brabant Eco een ecologische quickscan uitgevoerd voor het plangebied en directe omgeving in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit verkennend onderzoek is om vast te stellen of de geplande ontwikkeling mogelijk effect heeft op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden. Ingeschat wordt of er binnen het invloedsgebied van de voorgenomen ingreep mogelijk planten- en diersoorten aanwezig zijn, die volgens de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloeden kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

De centrale vraag luidt: Is de voorgenomen ontwikkeling in strijd met de natuurwetgeving en dienen eventuele vervolgstappen genomen te worden voordat met de uitvoering gestart kan worden?

Als blijkt dat de ingreep leidt tot een mogelijke overtreding van de Omgevingswet, wordt bepaald naar welke soorten en functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is en of nadere toetsing in het kader van beschermde gebieden noodzakelijk is.

1.3 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door ecologisch deskundigen. Een ecologisch deskundige heeft aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring en geeft ecologisch advies en/of begeleidt werkzaamheden op het gebied van habitats en soorten.
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk bureau. Brabant Eco en [REDACTED] verklaren hierbij geen enkel belang te hebben in de uitkomst van dit onderzoek.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- Het onderzoek voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Brabant Eco.

1.4 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waarvoor dit niet geldt, moeten de gegevens recenter zijn.

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ontwikkelingen weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging van het plangebied en de kenmerken van het invloedsgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ontwikkelingen en het toekomstige gebruik beschreven.

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Hollanderbroeksestraat, ten noordwesten van de kern van Elst.

Elst is een dorp behorende tot de gemeente Overbetuwe in de provincie Gelderland.

Een stukje ten zuiden van het plangebied stroomt de rivier de 'Linge'.

De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1: Ligging plangebied (rode cirkel) in de ruimere omgeving. Bron: Google Earth.

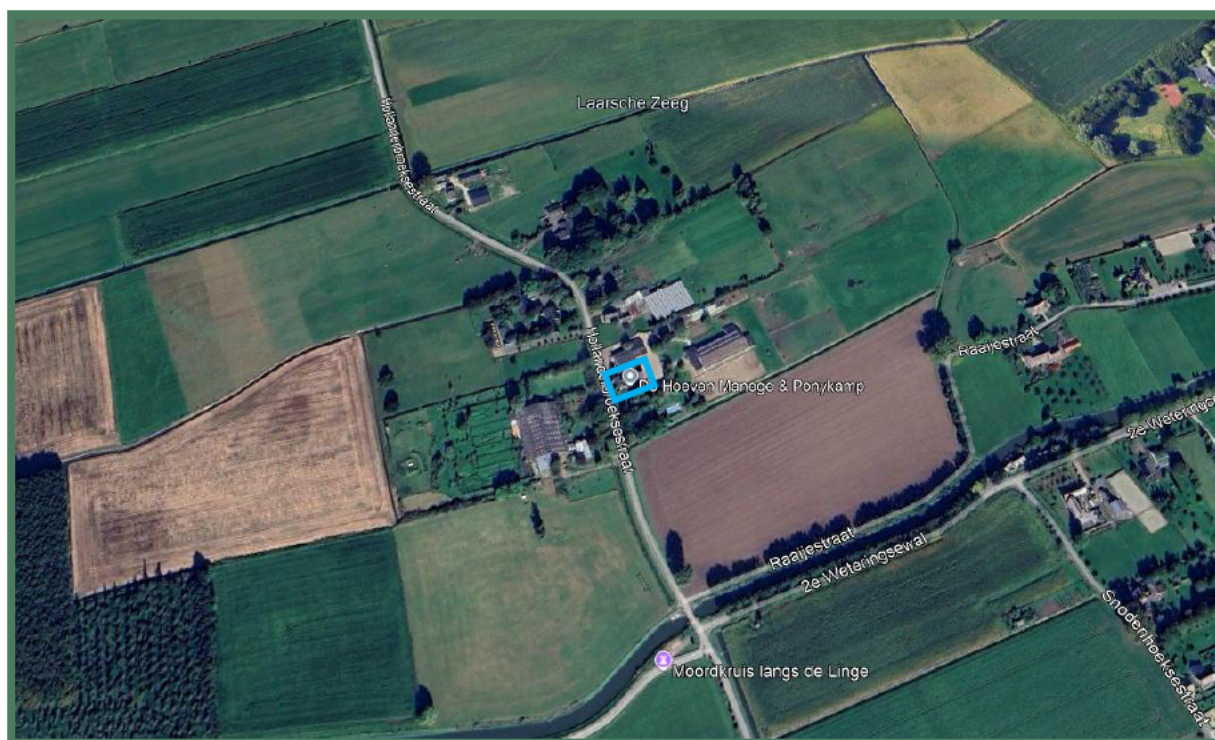
2.2 Omschrijving van het invloedsgebied

Het plangebied bestaat uit een woonboerderij met hoge coniferen ertegen en gazon en verharding eromheen. De noordzijde grenst aan een ander gebouw.

Het invloedsgebied bestaat vooral uit agrarische percelen met boerderijen en gecultiveerde tuinen. In de omgeving zijn diverse bomenrijen aanwezig.

Op ongeveer 200 meter afstand naar het zuiden stroomt de rivier de 'Linge'.

Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied globaal aangegeven.

Afbeelding 2: Globaal omlijnd plangebied in blauw. Bron: Google Earth.

Afbeelding 3: Globaal omlijnd plangebied in blauw. Bron: Google Earth.

2.3 Voorgenomen ontwikkeling

Het initiatief bestaat uit het vervangen van de voor een groot deel uit asbest bestaande kap van de woonboerderij. Het plan is om eerst het dak van de paardenstal, dat bestaat uit asbestplaten, te vervangen. Daarna zal het pannendak van het woongedeelte worden vervangen. Ook de tegen de woning aan staande coniferen zullen worden verwijderd.

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt getoetst aan de Omgevingswet. In het kader van deze wet is het noodzakelijk te weten welke flora- en faunasoorten potentieel voorkomen in het plangebied en of er met de voorgenomen ingreep negatieve effecten te verwachten zijn op de kwaliteit van beschermde natuurgebieden in de omgeving.

De ecologische quickscan, ook wel quickscan flora en fauna genoemd, is de eerste stap van ecologisch onderzoek en geeft de mogelijke effecten van een ruimtelijke ingreep weer op beschermde planten, dieren en natuurgebieden. De ecologische waarden worden in kaart gebracht middels bureau- en veldonderzoek. De volgende vragen worden beantwoord:

- Welke beschermde soorten zijn potentieel aanwezig binnen het invloedsgebied van de beoogde ingreep?
- Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen op deze aanwezige soorten?
- Wordt de Omgevingswet ten aanzien van het onderdeel ecologie overtreden?
- Welke mogelijkheden zijn er om negatieve effecten op de beschermde soorten te minimaliseren of te voorkomen?
- Is er een aanvullend onderzoek nodig naar soorten of functies?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen plannen een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie aan te vragen bij de provincie Gelderland?

Een ecologische quickscan is een momentopname en betreft geen volwaardig specifiek soortenonderzoek. Er zijn in dit verkennend onderzoek geen nadere inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een nadere inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode(n) van het jaar.

3.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek heeft zich gericht op bekende ruimtelijke plannen, zowel lokaal, provinciaal, als nationaal. Door middel van literatuuronderzoek is onderzocht of zich in de nabijheid van het plangebied gebieden bevinden die beschermd zijn in het kader van de natuurwetgeving en is er een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde soorten. Hierbij is gebruik gemaakt van de database van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), zie bijlage 1, aangevuld met gegevens uit relevante recente verspreidingsatlassen en actuele websites, onder andere RAVON, Sovon, FLORON en Waarneming.nl. NDFF Verspreidingsatlas is een naslagwerk met afbeeldingen en informatie over duizenden soorten die in de Nederlandse natuur voorkomen. De verspreidingskaarten worden gemaakt met gevalideerde gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna. De inhoud van de atlas wordt mede verzorgd door zes verenigingen en stichtingen: de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV), FLORON, het Landelijk Informatiecentrum Kruiswieren (LIK) en stichting ANEMOON, stichting RAVON en de Zoogdiervereniging. Voor de gebiedsgerichte bescherming is onderzoek uitgevoerd naar aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving, het betreft de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en die van de provincie Gelderland.

3.2 Veldonderzoek

Op dinsdag 8 april 2025 in de ochtend heeft ecooloog [REDACTED] in het kader van het natuurwaardenonderzoek het veldonderzoek uitgevoerd aan het plangebied en de directe omgeving. De weersomstandigheden waren zonnig met een oostenwind met windkracht 2 en droog. De gemiddelde temperatuur lag rond de 8 graden Celsius.

Tijdens het veldonderzoek werd de ecologische potentie van het invloedsgebied in relatie met het mogelijk voorkomen van beschermde soorten onderzocht. In het plangebied en omgeving is zoveel mogelijk informatie verzameld over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Hierbij zijn waarnemingen,

zowel visueel als auditief, en sporenonderzoek cruciaal. Er is gekeken naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, hollen, uitwerpselen, prooi-resten en haren. Daarnaast is op basis van terreinkenmerken beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

De aanwezige habitats tijdens het veldbezoek en de waarnemingen uit de NDFF werden vergeleken met de habitatvereisten van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek

De omgeving van het plangebied bestaat voornamelijk uit weilanden en boerderijen met gecultiveerde tuinen.

Het plangebied bestaat uit een woonboerderij dat uit een woongedeelte en een paardenstal bestaat. Tegen de noordzijde van het gebouw bevindt zich een ander gebouw en tegen de zuidzijde staat een overkapping. De woonboerderij is opgetrokken uit stenen muren zonder spouw met op het woongedeelte een pannendak en op de paardenstal asbestplaten, zonder dakbeschot. In de muren zijn geen openingen aanwezig in de vorm van bijvoorbeeld open stootvoegen. Wel missen er een paar dakpannen en zijn er op een aantal plekken ruimtes tussen dakpannen aanwezig. Enkele van die ruimtes bieden toegang tot de nesten van huismussen en spreeuwen.

Tegen het woongedeelte aan staan enkele grote coniferen waarin huismussen beschutting zochten. Rond het gebouw is verharding en kort gemaaid gazon aanwezig, waarin zich enkele molshopen bevonden. Ook staan er enkele aangeplante struiken en bomen, waaronder een slangenden.

Tijdens het veldbezoek zijn er huismussen en spreeuwen waargenomen die hun nesten in het pannendak hebben. Ook vloog er een boerenwaluw de stal in toen de deur open ging en bevonden er zich binnen oude uitwerpselen van kleine vogels, maar zijn er geen nesten gevonden. Verder zijn er rondom het plangebied nog algemene tuinvogelsoorten waargenomen, waaronder koolmees, pimpelmees, heggenmus, winterkoning, houtduif, tijaftjaf en vink.

Foto 1: Westzijde woonboerderij en coniferen.

Foto 2: Noordzijde woonboerderij.

Foto 3: Zuidzijde woonboerderij.

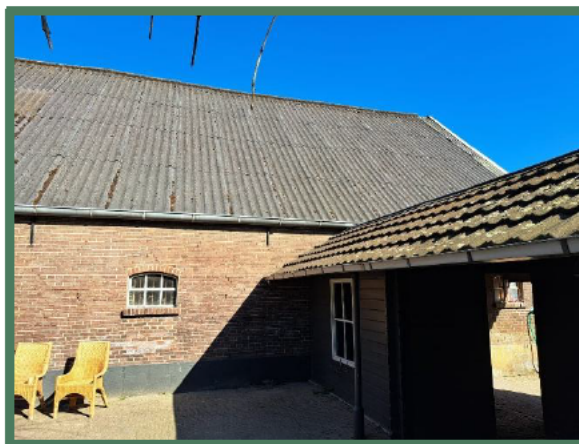

Foto 4: Zuidzijde woonboerderij.

Foto 5: Oostzijde woonboerderij.

Foto 6: Oostzijde woonboerderij en aangrenzend gebouw.

Foto 7: Spreeuw bij nestlocatie in het pannendak.

Foto 8: Huismussen bij nestlocaties in het pannendak.

Foto 9: Binnenzijde paardenstal.

Foto 10: Paard in de stal.

Foto 11: Boerenwaluw die de stal in vloog.

Foto 12: Oude uitwerpselen vogels in de stal.

Foto 13: Binnenzijde paardenstal.

Foto 14: Impressie Hollanderbroeksestraat.

4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN

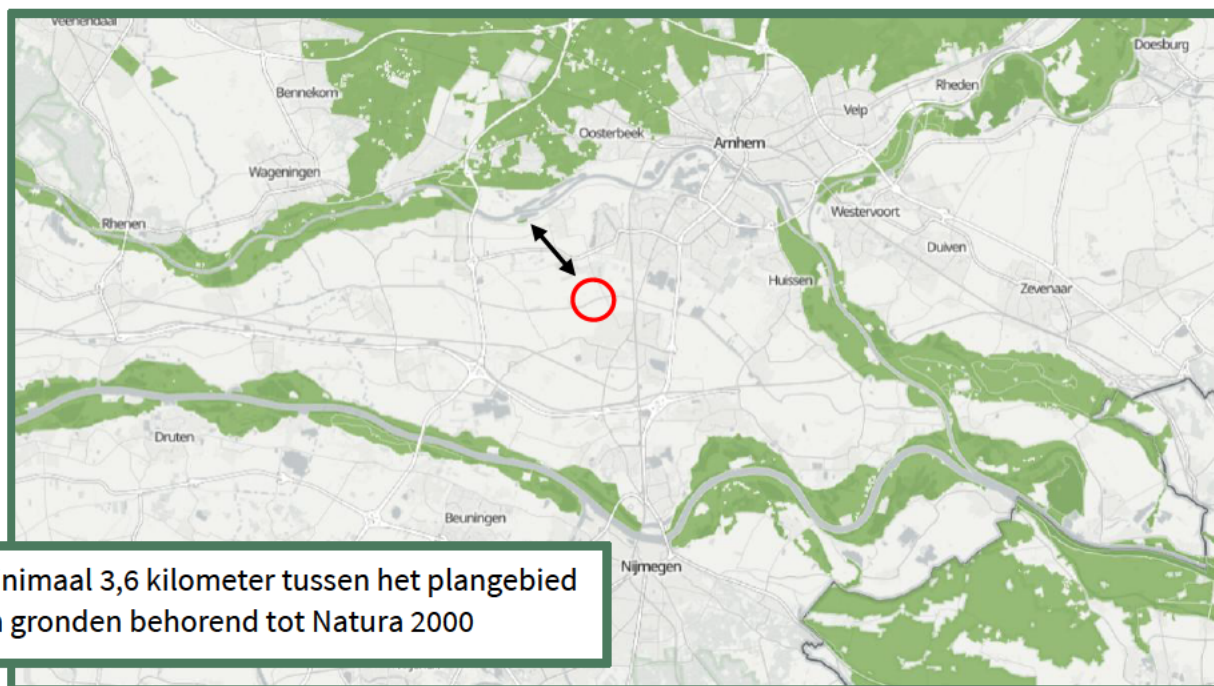
In dit hoofdstuk worden de beschermde gebieden en soorten beschreven die zich (mogelijk) in de nabijheid van het plangebied bevinden. Er wordt aangegeven of de voorgenomen ingreep mogelijk negatieve effecten heeft op deze beschermde gebieden en soorten en of er met de werkzaamheden beschermde houtopstanden verdwijnen.

4.1 Gebiedsbescherming

Door middel van bureaustudie is onderzocht of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Daarbij is gebruikgemaakt van de gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en de provincie Gelderland.

4.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op minimaal 3,6 kilometer afstand van omliggende gronden behorend tot Natura 2000-gebied 'Rijntakken'. Op ongeveer 4,3 kilometer afstand naar het noorden ligt Natura 2000-gebied 'Veluwe' en zuidoostelijk op 14 kilometer Natura 2000-gebied 'Vogelschutzgebiet Unterer Niederrhein'. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode cirkel aangegeven. Natura 2000-gebieden zijn in groen aangegeven.

Minimaal 3,6 kilometer tussen het plangebied en gronden behorend tot Natura 2000

Afbeelding 4: Natura 2000-gebieden. De afstand tussen het plangebied en Natura 2000 is met een pijl aangegeven. Bron: Natura2000.eea.europa.eu.

Doordat het plangebied buiten Natura 2000-gebied ligt kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden dient er o.a. zekerheid geboden te worden betreffende het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten. Gezien de aard en omvang van het voornemen, de locatie, de effectafstand tot Natura 2000-gebieden en het effectbereik, zijn externe effecten op voorhand uit te sluiten. Een AERIUS-berekening kan dit staven.

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op minimaal 370 meter afstand van gronden die tot Natuurnetwerk Nederland behoren. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode cirkel aangegeven. De NNN-gebieden in groene kleur.

Afbeelding 5: Natuurnetwerk Nederland-gebieden. De afstand tussen het plangebied en NNN is met een pijl aangegeven. Bron: Kaartbank Brabant.

In of in de directe nabijheid van NNN-gebied zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de 'wezenlijke kenmerken of waarden' aantasten. Het plangebied ligt niet in, of direct aangrenzend aan NNN-gebied. De significante aantasting van en negatieve effecten door externe werking op de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN zijn, gezien de omvang, de aard, het effectbereik en de locatie van het voornemen, op voorhand uit te sluiten.

4.1.3 Conclusie

Het plangebied behoort niet tot Natuurnetwerk Nederland of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten Natuurnetwerk Nederland, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties. De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

4.2 Houtopstanden

Volgens artikel 11.111 van het Besluit activiteiten leefomgeving in de Omgevingswet is het verboden een houtopstand (bos, houtwallen, heester- en struikheiden, struwelen en bosplantsoenen) geheel of gedeeltelijk te vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij de Gedeputeerde Staten. Het betreft hier houtopstanden van tenminste 10 are of rijbeplanting van minimaal 20 bomen. Verder geldt er ook een herplantplicht voor gekapte houtopstanden. Indien de totale oppervlakte of het aantal bomen kleiner is dan deze 10 are of 20 bomen, dan gelden de rijksregels over het vellen en herplanten niet.

Met de voorgenomen werkzaamheden zullen er alleen enkele coniferen die tegen de woning staan worden verwijderd. Er bestaan geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

4.3 Soortenbescherming

Bijlage 1, project Hollanderbroeksestraat met nummer BE-1321 d.d. 7 april 2025 geeft een overzicht van de waargenomen planten- en diersoorten in en in de omgeving van het plangebied volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF. De NDFF, Nationale Databank Flora en Fauna is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

Bijlage 3 betreft een lijst van beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn. Deze soorten zijn beschermd onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Dit betreft soorten wiens voortplantings- en rustplaatsen beschermd dienen te worden en waarvoor Nederland tot het natuurlijke verspreidingsgebied behoort.

Bijlage 4 betreft een lijst aan soorten van nationaal belang welke verder niet in de Vogel- of Habitatrichtlijn zijn opgenomen maar waarvoor wel rijksregels gelden om ze te beschermen.

Per soortgroep wordt in onderstaande paragrafen beschreven welke soorten worden verwacht in het plangebied, welke soorten er zijn waargenomen tijdens veldbezoek, welke soorten voorkomen in de omgeving, en welke effecten (mogelijk) aan de orde zijn.

4.3.1 Flora

De beschermde plantensoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Beschermde plantensoort	Habitat
Kartuizer anjer	Grasland, in bermen en op rotsachtige plaatsen
Kleine wolfsmelk	Omgewerkte grond, akkers (graan- en hakvruchtakkers en stoppelvelden), braakliggende grond, perken, bermen en dijken (padranden en open plekken) en langs spoorwegen (spoorbermen)
Kluwenklokje	Zonnige, soms licht beschaduwde plaatsen op matig droge tot vaak vochtige, matig voedselrijke, kalkhoudende en humushoudende grond (lemig zand, leem, zavel, mergel en stenige plaatsen)

Tabel 1: Waargenomen beschermde plantensoorten binnen een straal van twee kilometer.

Veldbezoek flora

Tijdens het veldbezoek zijn er binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten waargenomen. Onder de Omgevingswet beschermde planten komen voornamelijk voor in voedselarme biotopen met specifieke standplaatscondities. Dit soort locaties worden voornamelijk gevonden in natuurgebieden, zoals de duingebieden langs de Noordzeekust en in de provincie Limburg, alsmede op bedrijventerreinen als de Maasvlakte. Op basis van de ligging en de aard van de locatie is het zeer onwaarschijnlijk dat er binnen het projectgebied beschermde plantensoorten voorkomen.

Deelconclusie flora

Het plangebied bestaat uit bebouwing met eromheen verharding, kortgemaaid gazon en aangeplante bomen en struiken. Het biedt vanwege de inrichting, het beheer en gebruik geen geschikt habitat voor beschermde plantensoorten.

4.3.2 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen vallen onder de groep strikt beschermde soorten. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: 'het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort'. Dit houdt in dat niet alleen verblijfplaatsen, maar ook belangrijke verbindingen hiertussen (vlieg- en foerageerroutes) beschermd zijn. Voor alle vleermuissoorten geldt geen vrijstelling of vergunningverlening indien het puur gaat om een ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

De checklist Vleermuisprotocol 2021 geeft voor gebouwen de volgende drie aandachtspunten: Zijn er potentieel aanwezige ruimtes voor winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen, zijn er sporen van aanwezigheid en is er sprake van een foerageergebied?

De vleermuissoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vleermuissoort	Verblijfplaatsen in
Gewone dwergvleermuis	Vooraf bebouwing
Gewone grootvleermuis	Soms bebouwing, soms bomen
Rosse vleermuis	Vooraf bomen
Ruige dwergvleermuis	Soms bebouwing, soms bomen

Tabel 2: Waargenomen vleermuizen binnen een straal van twee kilometer.

Veldbezoek vleermuizen

Het plangebied is beoordeeld op de geschiktheid als vleermuishabitat. Er zijn vleermuizen die in bomen hun verblijfplaatsen onderhouden en soorten die in gebouwen verblijven. Binnen het plangebied zijn er geen bomen aanwezig waarin vleermuizen hun verblijfplaats zouden kunnen hebben. De coniferen zijn te dicht en bevatten geen geschikte holtes.

Vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing kunnen aangetroffen worden onder dakpannen, tussen dakbeschot, boeiboorden, onder gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw door open stootvoegen. Op het woongedeelte van de woonboerderij ontbreken een paar dakpannen en bevinden er zich meerdere openingen tussen dakpannen. Hierdoor zouden vleermuizen naar binnen kunnen en onder het dak verblijfplaatsen kunnen hebben. Er zijn geen andere openingen aanwezig in de vorm van bijvoorbeeld open stootvoegen. Het gedeelte van het gebouw met de paardenstal is dicht en bevat geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen.

Vleermuizen oriënteren zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen of houtwallen, om zich te verplaatsen van verblijfplaats naar foerageergebieden. De rijen bomen en struiken op naastgelegen percelen zijn zulke lijnvormige elementen. De omliggende groenstructuren kunnen ook onderdeel zijn van foerageergebied.

Vleermuizen worden snel verstoord door verlichting. Soms kunnen vleermuizen door verlichting een verblijfplaats, vliegroute of foerageergebied niet meer gebruiken. De mate waarin het licht vleermuizen verstoord is afhankelijk van de hoeveelheid licht, de lichtkleur en de gevoeligheid van de soort voor licht.

Deelconclusie vleermuizen

Mogelijk zijn er onder het dak van het woongedeelte verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig die met de werkzaamheden kunnen worden aangetast of verstoord. Aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is daarom noodzakelijk.

Wanneer lichtverstoring op de potentiële vliegroutes en foerageergebied wordt voorkomen is een negatief effect op vaste vliegroutes en foerageergebied niet te verwachten.

4.3.3 Marterachtigen

Marterachtigen hebben voor hun overleving drie zaken nodig: dekking, verbinding en rustplaatsen. Deze dieren zijn vooral 's nachts actief waardoor het fysiek aantreffen van individuen tijdens een veldbezoek zeer onwaarschijnlijk is. De marterachtigen die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Martersoort	Bescherming
Boommarter	Beschermd
Bunzing	Beschermd
Das	Beschermd
Steenmarter	Beschermd
Wezel	Beschermd

Tabel 3: Waargenomen marterachtigen binnen een straal van twee kilometer.

Boommarter

De schuilplaats van de boommarter bestaat meestal uit een holle boom, de nestplek evenzeer en hun leefgebied bestaat doorgaans uit bos, zowel loof- als naaldbos en gemengd bos, jong en oud. Toch wagen ze

zich ook buiten bosgebieden, maar bomen zijn nooit ver weg. De dieren leven solitair en kunnen goed zwemmen. 's Nachts legt een boomarter 2 tot 20 kilometer af.

Bunzing

Doordat ze niet kieskeurig zijn wat betreft hun voedsel, komen bunzings voor in vele verschillende landschapstypen. Ze komen vooral voor in bebost laagland nabij water, waaronder rivieroeveren en moerassen. In de winter worden bebouwde gebieden opgezocht en is de bunzing te vinden in de buurt van boerderijen. Deze zoogdieren verplaatsen zich vooral via lijnvormige landschapselementen zoals hagen die tot aan de grond komen (geen opgesnoeide hagen) of greppels, en vinden er hun voedsel. Landschapselementen in een geschikt habitat voor kleine marterachtigen zijn o.a. struwelen, hoge graslandvegetatie, houtstapels, holle bomen, houtwallen, takkenrillen of stapels stenen of puin. Voor de bunzing is water in de nabijheid van belang.

Das

De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte leefgebieden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed een burcht kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld. Dassen foerageren in kort gras, omdat hier het voedsel het gemakkelijkst te vinden is.

Steenmarter

De steenmarter is een soort van steenachtige biotopen en schuilplaatsen. De soort komt met name voor aan de rand van dorpen en steden, maar is ook te vinden nabij boerderijen en kleinschalige cultuurlandschappen. De steenmarter vindt vaste verblijfplaatsen in oude schuurtjes met weinig menselijke activiteit of woningen met toegankelijke zolder-, en of kruipruimten.

Wezel

De wezel zoekt graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude holen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt.

Veldbezoek marterachtigen

Het plangebied bestaat uit bebouwing, verharding en kortgemaaid gazon en is opgeruimd. Er zijn geen ruigtehoekjes aanwezig waarin marterachtigen zouden kunnen schuilen. De paardenstal is niet toegankelijk voor marterachtigen. Tijdens het veldbezoek zijn er ook geen sporen van aanwezigheid van marterachtigen, zoals uitwerpselen en prooiresten, aangetroffen.

Deelconclusie marterachtigen

Landschapselementen die het plangebied tot een geschikt leefgebied maken voor marterachtigen ontbreken geheel. Nader onderzoek naar deze soortgroep is niet noodzakelijk.

4.3.4 Overige grondgebonden zoogdieren

De overige grondgebonden zoogdieren omvatten alle verder in het wild levende zoogdieren, waaronder vooral knaagdieren, evenhoevigen en insectenetters. Sommige van deze soorten zijn beschermd, maar een aantal van deze soorten vallen er in de provincie Gelderland tot de vrijgestelde soorten. Voor soorten uit deze categorie betekent dat bij ruimtelijke ontwikkeling er geen omgevingsvergunning hoeft te worden gevraagd en dat rust- of verblijfplaatsen verwijderd mogen worden, wanneer geen andere bevredigende oplossing bestaat. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. In de onderstaande tabel zijn de overige beschermde (niet vrijgestelde) grondgebonden zoogdieren te vinden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied.

Overige zoogdiersoort	Bescherming
Bever	Beschermd

Tabel 4: Waargenomen beschermde grondgebonden zoogdieren binnen een straal van twee kilometer.

Bever

In 1988 is men begonnen met het uitzetten van bevers in Nederland en het lijkt erop dat de bever langzamerhand een vaste plek in onze fauna heeft heroverd. Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en es. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste.

Veldbezoek overige grondgebonden zoogdieren

Het plangebied betreft een gebouw dat in gebruik is en is door de ligging en inrichting geen essentieel onderdeel van het leefgebied van bevers of andere beschermde overige zoogdiersoorten. Wel komen er rondom het gebouw mollen voor, maar deze zijn niet wettelijk beschermd.

Deelconclusie overige grondgebonden zoogdieren

Het is uit te sluiten dat het plangebied essentieel onderdeel is van de habitat van beschermde overige grondgebonden zoogdieren. Nader onderzoek naar deze soortgroep is niet nodig.

4.3.5 Vogels

In de Omgevingswet worden alle broedende vogels strikt beschermd op grond van de Vogelrichtlijn waardoor alle bewoonde nesten in het broedseizoen vallen onder de bescherming van deze wet. Net als de oude Wet natuurbescherming hanteert de Omgevingswet geen standaardperiode voor het broedseizoen, maar voor de volledigheid wordt vaak gesproken van half maart tot half juli. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Men dient daarom gedurende kap- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door bepaalde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd. De zogenaamde 'Jaarrond beschermde nesten'. Als deze nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een vergunningsaanvraag noodzakelijk zijn. De bescherming van vogels in Gelderland kan worden opgedeeld in 2 categorieën.

Categorie 1

De eerste categorie betreft vogels welke zeer honkvast broeden of afhankelijk zijn van bebouwing. Voor deze vogelsoorten gelden de verbodsbepalingen van de Omgevingswet het gehele jaar.

De vogelsoorten uit deze categorie die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vogelsoort	Nestplaats
Boomvalk	in bomen
Buizerd	in bomen
Gierzwaluw	in gebouwen en nestkasten
Grote gele kwikstaart	op de grond, in gebouwen en nestkasten
Havik	in bomen
Huismus	in gebouwen en nestkasten
Kerkuil	in gebouwen en nestkasten
Oehoe	in bomen en op de grond
Ooievaar	in bomen, op gebouwen en nestpalen
Ransuil	in bomen en op de grond
Roek	in bomen
Slechtvalk	in gebouwen, bomen en nestkasten
Sperwer	in bomen
Steenuil	in gebouwen, boomholtes en nestkasten

Wespendief	in bomen
-------------------	-----------------

Tabel 5: Waargenomen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten binnen een straal van twee kilometer.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is voor zijn voortplanting bijna uitsluitend gebonden aan menselijke bewoning en daarom komt hij in de zomer veelal in grotere dorpen en steden voor. Omdat ze moeilijk van de grond kunnen opstijgen hebben ze een sterke voorkeur voor hoge nestplaatsen met een ruime aan- en uitvliegroute, zo kunnen ze makkelijk in vlucht komen door zich eruit te laten vallen. Deze koloniebroeders gebruiken het liefst elk jaar hetzelfde nest.

Uilen

Steenuil en kerkuil schuwen de menselijke omgeving niet en broeden ook onder daken en op zolders van huizen, loodsen en schuren, maar waarbij de aanwezigheid van geschikt foerageergebied in de directe omgeving noodzakelijk is. Nest- en rustplaatsen van steenuil en kerkuil zijn jaarrond beschermd. Soms maken ze gebruik van nestkasten die speciaal voor hen zijn opgehangen.

De ransuil is een uilensoort die in verschillende habitats voorkomt, waaronder bosgebieden, parken, open landschappen met verspreide bomen en agrarisch gebied met houtwallen en bosjes. Ze nestelen zich vaak in bomen, meestal in verlaten nesten van andere vogels zoals kraaien of eksters. Ze geven ook de voorkeur aan bomen met dichte takken of holen in oude bomen.

De oehoe is een grote uilensoort die een breed scala aan habitats bewoont, variërend van rotsachtige berggebieden tot bosrijke gebieden en zelfs open landschappen. Oehoes maken vaak gebruik van bestaande nesten van andere grote vogels, zoals arenden of roofvogels, maar ze kunnen ook hun eigen nesten bouwen op rotsrichels, in bomen of zelfs op de grond.

Huismus

Vanwege de beperkte actieradius (enkele honderden meters) van de huismus (Baijens et al. 2005) zijn drie essentiële onderdelen van het leefgebied van belang voor de huismus: nestlocatie, habitat met voedselaanbod en beschutting. Alle voorzieningen dienen dichtbij elkaar te liggen. Gewoonlijk binnen een straal van enkele honderden meters van de nestlocatie. Deze uitgesproken standvogels nestelen bij voorkeur onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en mussenkasten.

Ooievaar

Als carnivoor eet de ooievaar een breed scala aan dierlijke prooien, inclusief insecten, vissen, amfibieën, reptielen, kleine zoogdieren en kleine vogels. Hij pakt het meeste voedsel van de grond, tussen lage vegetatie en uit ondiep water. Het is een monogame broeder, maar vormt geen paar voor het leven. Het paar bouwt een nest bestaande uit grote takken, dat soms jaren wordt gebruikt.

Roek

Het leefgebied van de roek is open akker- en weideland, afgewisseld met bomen, bosjes, bomenrijen en heggen. De vogel gedijt goed in menselijk cultuurland als hij niet wordt bejaagd. Vooral de aanwezigheid van akkers is gunstig. Roeken hebben voorkeur voor hoge bomen, bij voorkeur niet in een bos maar een losse opstand. Het boomtype maakt niet zoveel uit. Als in het voorjaar de boomkruinen nog kaal zijn, zijn alle nesten van een roekenkolonie goed zichtbaar.

Grote gele kwikstaart

In het voorjaar en 's zomers is de grote gele kwikstaart te vinden in de buurt van waterstroompjes, vooral in de bergen en heuvels. De vogel nestelt in holten in de buurt van water. 's Winters bevinden ze zich bij lagergelegen water en aan de kust.

Roofvogels

De habitat van roofvogels bestaat, afhankelijk van de soort, uit een bos of een grote (half)open vlakte waar de vogels kunnen jagen. Daarnaast hebben ze in hun leefgebied een geschikte boom nodig waarin een nest gebouwd kan worden. De slechtvalk broedt bij voorkeur in hoge gebouwen (>4 verdiepingen).

Categorie 2

Categorie 2-soorten hebben ook jaarrond beschermde nesten, tenzij is aangetoond dat er voor de betreffende soort voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is om zich te kunnen vestigen.

De vogelsoorten uit deze categorie die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vogelsoort	Nestplaats
Blauwe reiger	in bomen
Boerenwaluw	in gebouwen
Bonte vliegenvanger	in boomholtes en nestkasten
Boomklever	in boomholtes
Boomkruiper	in boomholtes en nestkasten
Bosuil	in boomholtes, nestkasten en gebouwen
Gekraagde roodstaart	in boomholtes, nestkasten en hopen
Grauwe vliegenvanger	in boomholtes en tegen gebouwen
Groene specht	in boomholtes
Grote bonte specht	in boomholtes
Grutto	op de grond
Huiswaluw	tegen gebouwen
IJsvogel	in steile wanden
Kleine bonte specht	in boomholtes
Kwartel	op de grond
Oeverwaluw	in steile wanden
Patrijs	op de grond
Spreeuw	in boomholtes, gebouwen en nestkasten
Tapuit	in konijnenholen
Torenvalk	in gebouwen, bomen en nestkasten
Tureluur	op de grond
Veldleeuwerik	op de grond
Velduil	op de grond
Wulp	op de grond
Zeearend	in bomen en op de grond
Zwarte kraai	in bomen
Zwarte roodstaart	in gebouwen

Tabel 6: Waargenomen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten, tenzij is aangetoond dat er voor de betreffende soort voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is om zich te kunnen vestigen.

Overige Vogelrichtlijnsoorten

Overige Vogelrichtlijnsoorten zijn vogels wiens nesten alleen tijdens het broedseizoen beschermd zijn. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Men dient daarom gedurende kap- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door bepaalde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Veldbezoek vogels

Het pannendak van het woongedeelte van de woonboerderij mist een paar dakpannen en er bevinden zich ruimtes tussen dakpannen, waardoor er vogels in het dak kunnen nestelen. Tijdens het veldbezoek zijn er in- en uitvliegende huismussen en spreeuwen waargenomen, wat duidt op aanwezigheid van nesten van deze vogelsoorten. De beplanting rondom biedt beschutting aan de huismussen.

Het dak van de paardenstal bestaat uit asbestplaten, zonder dakbeschot. In de paardenstal zijn geen nesten waargenomen, maar er vloog wel een boerenwaluw met ons door de deur naar binnen. Ook zijn er oude uitwerpselen van kleine vogels aanwezig in de stal. De vorige eigenaars van de woonboerderij zouden de staldeuren open hebben staan, waardoor huismussen en boerenwaluwen in en uit konden vliegen.

Deelconclusie vogels

Onder het pannendak bevinden zich nesten van huismussen en spreeuwen. Nesten van huismussen zijn jaarrond beschermd. De nesten van spreeuwen zijn in de provincie Gelderland ook jaarrond beschermd, tenzij kan worden aangetoond dat er voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is om zich te kunnen vestigen. Om het exacte aantal nesten en het gebruik van het plangebied en de omgeving in kaart te brengen is nader soortonderzoek voor huismussen noodzakelijk. Tijdens dit onderzoek dient ook te worden gelet op aanwezige spreeuwen.

4.3.6 Amfibieën, vissen en reptielen

Amfibieën en vissen zijn gedurende een groot deel van hun leven afhankelijk van waterstructuren. Vooral tijdens het voortplantingsseizoen is het erg belangrijk om waterstructuren in plangebieden te onderzoeken op de aanwezigheid amfibieën die de waterstructuren als voortplantingslocatie gebruiken. Hierbij gaat het bij amfibieën om een waterstructuur van maximaal 1,5 meter diep. Nederlandse reptielen komen met name voor op hogere zandgronden, met name bij stuwwallen, kust- en rivierduingordels.

De soorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Soortgroep en bescherming
Hazelworm	Reptielen, beschermd
Heikikker	Amfibieën, beschermd
Poelkikker	Amfibieën, beschermd
Rugstreepad	Amfibieën, beschermd

Tabel 7: Waargenomen amfibieën, vissen en reptielen binnen een straal van twee kilometer.

Veldbezoek amfibieën, vissen en reptielen

Binnen het plangebied is er geen oppervlaktewater aanwezig. Hierdoor is het voorkomen van vissen in het plangebied op voorhand uit te sluiten. Ook kunnen negatieve effecten op het voortplantingshabitat van amfibieën op voorhand worden uitgesloten. Doordat het plangebied uit bebouwing, verharding en gazon bestaat is het ook niet geschikt voor reptielen en als overwinteringshabitat voor amfibieën.

Deelconclusie amfibieën, vissen en reptielen

De aanwezigheid van deze beschermde soorten is uit te sluiten. Beschermde amfibie- of vissoorten zullen geen gebruik maken van het plangebied als voortplantingsgebied, de ontwikkeling is landgebonden en er zullen geen waterstructuren worden aangetast. In theorie zou het mogelijk zijn dat er rond het plangebied enkele algemene amfibiesoorten, zoals de bruine kikker of gewone pad in landfase voorkomen. Hoewel deze soorten beschermd zijn, worden ze niet bedreigd in hun voorkomen en staan ze vermeld als vrijgestelde soorten in de provincie Gelderland. Voor het opzettelijk doden of vangen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen wordt vrijstelling verleend als de handeling verband houdt met ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden.

Het is echter altijd noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het doden van individuen te voorkomen. De ingreep leidt niet tot een overtreding van de Omgevingswet voor deze soortgroepen. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.3.7 Ongewervelden

Libellen komen voor in diverse biotopen, variërend van zoetwatermilieus zoals vijvers, meren, en beken tot moerassen en zelfs brak water. Ze geven de voorkeur aan waterrijke gebieden omdat hun larven aquatisch leven. Als volwassen insecten zijn ze echter vaak te vinden in verschillende omgevingen, waaronder open graslanden, bossen, en tuinen.

Vlinders hebben ook diverse biotopen, afhankelijk van de soort. Sommige soorten vlinders geven de voorkeur aan open graslanden en bloemrijke weiden, terwijl andere zich thuis voelen in bosrijke gebieden. Vlinders kunnen ook worden aangetroffen in tuinen, langs bosranden, en zelfs in stedelijke gebieden.

De beschermde soorten ongewervelden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn waargenomen zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Soortgroep en habitat
Grote vos	Dagvlinder, vochtige open bossen, waardplant: iep, kers en wilgen
Sleedoornpage	Dagvlinder, sleedoornstruwelen, houtwallen en bosranden, laatste jaren tuinen en parken in stedelijk gebied, waardplant: sleedoorn en enkele andere gecultiveerde Prunus-soorten (o.a. pruim)

Tabel 8: Waargenomen beschermde ongewervelden binnen een straal van twee kilometer.

Veldbezoek ongewervelden

Het plangebied bevat geen oppervlaktewater waarin libellen zich zouden kunnen voortplanten. Waardplanten van de grote vos en sleedoornpage zijn binnen het plangebied niet aanwezig. De biotopen van beschermde libellen, dagvlinders en nachtvlinders komen niet voor binnen het plangebied, zodoende is het voorkomen op voorhand uit te sluiten. Ook specifieke habitattypen waarin overige beschermde soorten ongewervelden, zoals de vermiljoenkever, voorkomen zijn niet aanwezig.

Deelconclusie ongewervelden

In het plangebied is geen geschikt leefgebied voor beschermde soorten ongewervelden aanwezig. Het voorkomen van deze soorten kan worden uitgesloten. Het plangebied biedt uitsluitend leefgebied voor algemene vlinder- en (zwervende) libellensoorten en overige algemene soorten ongewervelden.

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Omgevingswet mogelijk worden overtreden met de voorgenomen ingreep. Ook worden daarbij eventueel te nemen vervolgstappen aangegeven.

5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden

5.1.1 Natura 2000 – niet aan de orde

Het plangebied is niet gelegen in Natura 2000-gebied. De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Een AERIUS-berekening kan dit staven.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland – niet aan de orde

Het plangebied is niet gelegen in Natuurnetwerk Nederland. Negatieve gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden zijn redelijkerwijs uitgesloten. Vervolgonderzoek in het kader van NNN is niet noodzakelijk.

5.1.3 Houtopstanden – niet aan de orde

Met de voorgenomen werkzaamheden zullen alleen enkele coniferen die tegen de woning staan worden verwijderd. Er bestaan geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

Gebied	Afstand plangebied	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-aanvraag	Opmerkingen
Natura 2000	3,6 km	Nee	Nee	Nee	-
Natuurnetwerk Nederland	370 m	Nee	Nee	Nee	-
Houtopstanden	N.v.t.	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 9: Overzicht gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen.

5.2 Resultaten en advies beschermde soorten

5.2.1 Vleermuizen – nader onderzoek gebouwbewonende vleermuizen

Met de voorgenomen ontwikkeling gaan mogelijk verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen verloren. Nader onderzoek naar verblijfplaatsen van deze soorten onder het pannendak is noodzakelijk. Dit geldt niet voor het deel met asbestplaten. Om het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen significant negatief effecten op foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen, wanneer het schijnen van kunstlicht op groenelementen wordt voorkomen.

5.2.2 Broedvogels – nader onderzoek naar huismus en werken buiten broedseizoen

De werkzaamheden kunnen mogelijk leiden tot verlies van jaarrond beschermde nesten van huismussen en spreeuwen. Nader onderzoek naar huismussen is noodzakelijk. Tijdens dit onderzoek dient ook te worden gelet op aanwezige spreeuwen. In de coniferen zijn mogelijk nesten aanwezig van vogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Een negatief effect op deze soorten kan worden voorkomen door buiten het broedseizoen te werken.

5.2.3 Grondgebonden zoogdieren en amfibieën- zorgplicht

Het is mogelijk dat er individuen van vrijgestelde soorten grondgebonden zoogdieren en amfibieën binnen het plangebied kunnen voorkomen. De zorgplicht is altijd van kracht.

5.2.4 Overige soortgroepen

Voor de volgende soortgroepen geldt dat met de voorgenomen ingreep geen negatieve effecten worden verwacht: flora, reptielen, vissen en ongewervelden.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning aanvraag	Opmerkingen
Flora		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek naar gebouw bewonende vleermuizen
	Foerageergebied	Beperkt	Niet significant	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op omliggende groenelementen
	Vliegroutes	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op bomenrijen
Marterachtigen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Overige grondgebonden zoogdieren		Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Aandacht voor zorgplicht algemene grondgebonden zoogdieren
Broedvogels	Jaarrond beschermd	Ja	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek naar huismus, ook letten op spreekw
	Algemeen	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren
Amfibieën		Beperkt	Mogelijk	Nee	Nee	Aandacht voor zorgplicht algemene amfibieën
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vissen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Ongewervelden		Nee	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 10: Overzicht geschiktheid plangebied voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

5.3 Aanbevelingen

Bij onvoorziene omstandigheden zoals bijvoorbeeld indien een soort die niet in de quickscan wordt genoemd in het terrein wordt geconstateerd bij aanvang van de werkzaamheden, dient hier passend op te

worden gereageerd. Het is hierbij nodig om contact op te nemen met een ter zake kundige en een maatregel toe te passen, zodat de wet niet wordt overtreden.

Gelet op de zorgplicht dienen voorafgaand aan de werkzaamheden alle maatregelen te worden getroffen om nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk te voorkomen, beperken of ongedaan te maken. Dit geldt altijd en voor alle planten- en diersoorten.

5.4 Toelichting op nader onderzoek

Huismussen

Er bevinden zich nesten van huismussen onder het pannendak van de woonboerderij. Nesten van huismussen, inclusief hun functionele leefgebied, zijn jaarrond beschermd. Met de werkzaamheden zullen jaarrond beschermde nesten verloren gaan en worden verbodsbepalingen uit de Omgevingswet overtreden. Om erachter te komen hoeveel nesten van huismussen aanwezig zijn zal er een nader onderzoek moeten worden uitgevoerd.

Een deskundige op het gebied van huismussen moet tussen 10 maart en 20 juni de locaties van de broedplaatsen vaststellen. Er mag worden aangenomen dat er geen broedende huismussen aanwezig zijn als tijdens twee bezoeken tussen 1 april en 15 mei of tijdens drie bezoeken tussen 10 maart en 20 juni geen tekenen van aanwezigheid zijn waargenomen. Ook andere functies van het leefgebied, zoals foerageergebied en schuilplekken, moeten in kaart worden gebracht. Bij aanwezigheid van huismussen dient er een activiteitenplan te worden opgesteld conform de richtlijnen van Kennisdocument Huismus (*Passer domesticus*), BIJ12, versie februari 2023.

In het activiteitenplan worden maatregelen voorgesteld ter voorkoming van overtreding van verbodsbepalingen uit de Omgevingswet en behoud van de functionele leefomgeving.

De volgende maatregelen kunnen o.a. nodig zijn:

- Werkzaamheden uitvoeren buiten de kwetsbare perioden.
- Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden, ruim voordat de sloop/renovatie gaat plaatsvinden.
- Bij het verdwijnen van een verblijfplaats kunnen inpassende voorzieningen worden gerealiseerd in de nieuwbouw, zodat deze geschikt is voor huismussen.

Vleermuizen

Het is niet uit te sluiten dat er verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing binnen het plangebied. Deze verblijfplaatsen, inclusief het functionele leefgebied van vleermuizen, zijn strikt beschermd.

De vleermuizen die mogelijk een verblijfplaats kunnen hebben in het gebouw zijn de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*) en laatvlieger (*Eptesicus serotinus*).

Tijdens de werkzaamheden kunnen er mogelijk jaarrond beschermde verblijfplaatsen verloren gaan en kunnen aanwezige vleermuizen verstoord worden, gewond raken of mogelijk gedood worden en kunnen er dus verbodsbepalingen uit de Omgevingswet worden overtreden.

Om erachter te komen of er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn zal er nader onderzoek moeten worden uitgevoerd conform de richtlijnen van Vleermuisprotocol 2021. Tussen half mei en eind september worden met een vijftal veldbezoeken de eventueel voorkomende soorten en verblijfsfuncties van het te slopen gebouw vastgesteld, dan wel uitgesloten.

Als de functies van het plangebied voor vleermuizen in beeld gebracht zijn en er negatieve effecten door de werkzaamheden te verwachten zijn, kunnen passende mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld worden. Door te nemen maatregelen kunnen overtredingen van verbodsbepalingen uit de Omgevingswet worden vermeden.

De ecologische functie die het plangebied mogelijk voor de betreffende populatie vervult moet onverminderd blijven bestaan. Om te voorkomen dat dieren gedood, verwond of actief verstoord worden, kunnen onder andere de volgende maatregelen nodig zijn:

- Werkzaamheden uitvoeren buiten de kwetsbare perioden.
- Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden, ruim voordat de sloop gaat plaatsvinden.

- Bij het verdwijnen van een verblijfplaats kunnen in pandige voorzieningen worden gerealiseerd in de nieuwbouw, zodat deze geschikt is voor vleermuizen om in te verblijven.

Vleermuisprotocol 2021 is een door Gegevensautoriteit Natuur (GaN) en Netwerk Groene Bureaus goedgekeurde methodiek. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van gebieden voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen. Het is een hulpmiddel voor deskundige vleermuisonderzoekers en de beoordelaars van vleermuisonderzoek om te bepalen wat een juridisch redelijke onderzoeksinspanning is voor een specifieke locatie. Het protocol is opgesteld om het onderzoek voor de Omgevingswet optimaal te laten verlopen. Wanneer het protocol in essentie is gevolgd, bestaat grote mate van juridische zekerheid dat voldaan is aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning om na te gaan of soorten en functies van gebieden in het geding zijn.

Als er tijdig opdracht gegeven wordt voor het uitvoeren van het nader onderzoek kan de eindrapportage van het onderzoek naar vleermuizen per medio oktober 2025 worden opgeleverd.

Websites

www.atlasleefomgeving.nl
www.floron.nl
www.gelderland.nl
www.iplo.nl
www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/
www.natura2000.eea.europa.eu
www.natuurmonumenten.nl
www.NDFF.nl
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.sovon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vivarapro.nl
www.vogelbescherming.nl
www.waarneming.nl
www.wikipedia.nl
www.zoogdiervereniging.nl

Andere bronnen

Checklist Vleermuisprotocol 2021
Limpens et al., 2014, 2017
Baijens et al., 2005
Netwerk Groene Bureaus
Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, ministerie van Economische Zaken

Bijlagen

Bijlage 1 Verspreidingsgegevens
Bijlage 2 Beleidskader
Bijlage 3 Beschermde soorten par. 3.2
Bijlage 4 Beschermde soorten par. 3.3